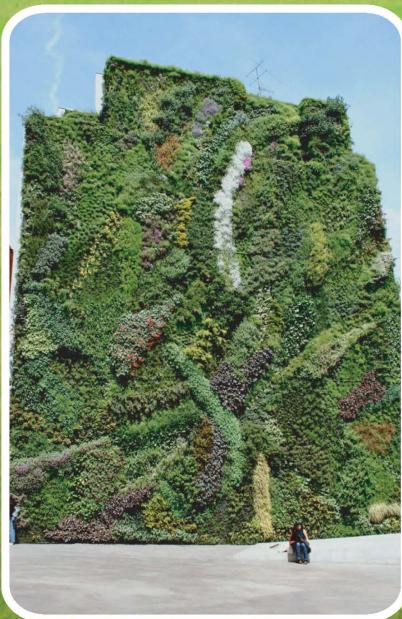

Vertical Garden : พื้นที่สีเขียวแห่งอนาคตของเมือง

ดร. ดร. เสาวนีช วิจิตรโกสุม*

การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในรูปแบบสวนในแนวตั้ง (Vertical Garden) เป็นแนวคิดของการเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้แก่เมืองในอนาคต ซึ่งถือเป็นว่าแนวความคิดดังกล่าวจะไม่ใช่เรื่องใหม่ เช่นเดียวกับแนวคิดเมืองนิเวศน์ (Eco City) แต่สิ่งที่น่าสนใจคือ พัฒนาการของการสร้างพื้นที่สีเขียว ทั้งรูปแบบและลักษณะ ของพื้นที่สีเขียวแนวตั้งที่มีการผสมผสานกันทั้งความสวยงาม ของโครงสร้าง รูปแบบและลวดลายของการออกแบบสวน และ สิ่งที่สำคัญ คือ สวนแนวตั้งเปรียบเสมือนเครื่องฟอกอากาศ ในการเป็นสิ่งที่ช่วยในการดูดซับมลสารต่าง ๆ ในอากาศ ในพื้นที่เมืองที่เต็มไปด้วยกิจกรรมที่ก่อให้เกิดมลภาวะทางอากาศเกิดขึ้น รวมไปถึงการช่วยลดภาวะโลกร้อนได้มากหนึ่ง และยังเป็นการเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพให้แก่เมือง

*สถาบันวิจัยสภาระแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทนำ

เมืองในทราย ๆ ประเทศที่มีปัญหามลภาวะทางอากาศได้นำแนวคิดสวนแนวตั้งไปใช้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับเมืองที่หาพื้นที่โล่งว่างเพื่อเป็นพื้นที่สีเขียวได้ยาก หรือไม่สามารถหาพื้นที่สีเขียวในแนวราบได้ เนื่องจากภาคที่ดินการใช้ประโยชน์ที่ดินของเมืองที่แօอัดจนไม่เหลือพื้นที่โล่งเพื่อสาธารณประโยชน์ ดังเช่นที่เห็นในเม็กซิโก ซิตี้ กรุงลอนדון เมืองซิกาโกร เป็นต้น

สวนแนวตั้ง สามารถสร้างได้ทั้งภายนอกพื้นที่อาคาร (Outdoor) และภายในพื้นที่อาคาร (Indoor) ซึ่งมีทั้งแบบพื้นฐานและการปรับปรุงพัฒนาจนเกิดเป็นแนวคิดใหม่และนวัตกรรมใหม่เกิดขึ้น เพื่อมุ่งหวังในการช่วยแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง เพื่อสภาพแวดล้อมที่ดีและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนเมือง

ห้างสรรพสินค้า Rozanno's shopping center ในเมือง Rozanno ประเทศอิตาลี

สวนแนวตั้งที่ใหญ่ที่สุดในโลก ประกอบด้วยพื้นที่กว่า 44,000 ตัน ปลูกบนผนังอาคาร 1,263 ตารางเมตร

ที่มา : <http://www.odditycentral.com/pics/worlds-largest-vertical-garden-grows-on-italian-shopping-center.html>

ความเป็นมาของแนวคิด Vertical Garden

Patrick Blanc นักพฤกษาศาสตร์ชาวฝรั่งเศส เจ้าของฉายา “พ่อมดวิเศษ” ได้เขียนหนังสือชื่อ The Vertical Garden ภายใต้แนวความคิดว่า “การเรียนเข้าใจกลไกธรรมชาติและการเปิดใจทำความรู้จักกับนิเวศน์ของต้นไม้ ภายใต้สถานการณ์ที่โลกกำลังร้อนผ่าなี่แหละ อาจจะเป็นทางเลือกทางรอดของมนุษย์”

Patrick มีความเชี่ยวชาญเรื่องต้นไม้ในเขตต้อน และให้ความสนใจพืชพรรณเมืองร้อน เช่น พากเพียร และมอส ที่ขึ้นปกคลุมหินบริเวณที่สูงชันที่พับในประเทศไทยและประเทศไทย จากการที่ได้ศึกษาพันธุ์ไม้ในประเทศไทยเดชีกว่า 2,000 ชนิด พบว่า พันธุ์ไม้เหล่านี้ไม่จำเป็นต้องใช้ดินในการเจริญเติบโต โดยพืชเหล่านี้มีความต้องการเพียงสารอาหารที่สำคัญและพื้นที่ยึดเกาะเท่านั้นก็สามารถเจริญเติบโตองค์รวมได้ ทั้งนี้ หากไม่มีน้ำหรือสารอาหารที่เพียงพอต่อความต้องการของพืช พืชเหล่านี้จะเริ่มใช้รากซ่อนไว้เข้าไปในพื้นที่ที่ยึดเกาะ ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่ยึดเกาะได้ในกรณีที่เป็นอาคารสิ่งก่อสร้าง โดยปกติให้เห็นได้จากภายในโนบส์เก่าและโนบราวน์สถานต่าง ๆ เช่น นครวัด ปราสาทหิน เป็นต้น แต่ในทางกลับกันหากมีอาหารเพียงพอ ต้นไม้จะสามารถขยายตัวและเกาะเพียงที่ผิวของพื้นที่หรือวัสดุที่ตันเองยึดเกาะเท่านั้น จากความรู้ดังกล่าว Patrick จึงได้ทดลองปลูกพืชเหล่านี้ในแนวตั้งเพื่อเลียนแบบทศนิยภาพที่เคยเห็น โดยได้ลองผิดลองถูกเรื่องการให้น้ำอย่างถูกต้อง จนในที่สุดก็สามารถปลูกกำแพงพืชสีเขียวได้เป็นผลสำเร็จ

Patrick เป็นหนึ่งในทีมนักวิจัยของศูนย์วิทยาศาสตร์แห่งชาติที่นำเทคโนโลยีนิคสวนแนวตั้ง (Vertical Garden) มาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างพื้นที่สีเขียวให้เกิดขึ้นใหม่กลางใจเมือง โดยเป็นการผสมผสานศาสตร์ทางด้านนิเวศวิทยากับศาสตร์ทางสถาปัตยกรรม ผลงานที่โดดเด่น ได้แก่ พิพิธภัณฑ์อุตสาหกรรมวิทยาศาสตร์ปารีส (ค.ศ.1988) กำแพงหัศจรรย์สีเขียวให้ปกคลุมขึ้นได้ทั้งภายนอกและภายในร้าน Trussardi Cafe ซึ่งเป็นมูติคิว่าเฟร์ดับบัน กลางกรุงมิลาน กำแพงพืชแนวตั้งขนาด 800 ตารางเมตร ที่พิพิธภัณฑ์ Quai du Branly กรุงปารีส และผลงานสวนแนวตั้งในศูนย์การค้าสยามพารากอน ศูนย์การค้าดี เอ็น โพเรียมที่กรุงเทพมหานคร (รูปภาพที่ 1)

พิพิธภัณฑ์ Quai du Branly ในกรุงปารีส

กำแพงบริเวณอุโมงค์ใต้สะพานในเมืองบาร์โลนา

Caixa Forum ในกรุงมาดริด

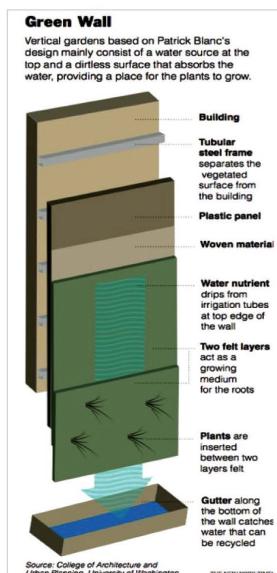

ศูนย์การค้าสยามพารากอน กรุงเทพมหานคร

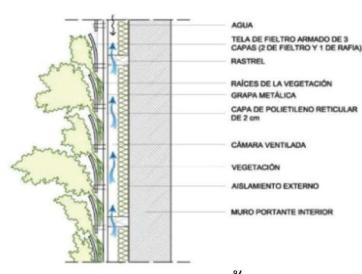
รูปภาพที่ 1 ผลงานสวนแนวตั้งของ Patrick Blanc

ที่มา : <http://www.verticalgardenpatrickblanc.com/>

สวนแนวตั้งของ Patrick ถูกตั้งชื่อว่า “le mur vegetal” หรือ “Vegetal Wall” โดยลักษณะของสวน และการปลูกพืชต้องไม่มีการใช้ดินเลย การทำสวนแนวตั้งประกอบไปด้วยวัสดุ 3 อย่าง คือ โครงเหล็ก ชั้นฟิล์ม และแผ่น felt ซึ่งโครงเหล็กจะทำหน้าที่เป็นโครงสร้างที่รับน้ำหนักทั้งหมดของสวนโดยจะติดตั้งกับผนังอาคารหรือจะติดตั้งลอยตัว นอกจากนั้น โครงเหล็กจะทำหน้าที่ช่วยระบายน้ำออกและควบคุมทั้งอุณหภูมิและความชื้นไปด้วยในตัว แผ่นฟิล์มนิดพิเศษ จะถูกนำมาใช้ติดกับโครงเหล็กเพื่อเป็นชั้นกันน้ำ และช่วยดึงโครงเหล็กทั้งหมดเข้าด้วยกันให้แน่นหนาขึ้น ส่วนแผ่น felt ที่ทำด้วยวัสดุ polyamide ซึ่งเป็นวัสดุที่ไม่ผุกร่อนอย่างสวยงาม แต่สามารถให้น้ำซึมผ่านได้อย่างดี แผ่น felt จะถูกซ่อนทับกันเพื่อให้มีความหนาพอดีจะฝังรากพืชและให้รากพืชเกาะได้ (รูปภาพที่ 2)

แผ่น Felt

ลักษณะการให้น้ำ

รูปภาพที่ 2 โครงสร้าง วัสดุ และการให้น้ำของการทำสวนแนวตั้ง

บริเวณด้านหลังโครงการเหล็กจะทำเป็นกล่องเพื่อซ่อนระบบไฮโดรโพนิกส์ (Hydroponics) และเพื่อปกป้อง โครงสร้างของกำแพงตึกจากการพืชอีกทางหนึ่งด้วย เมื่อได้รับศุภคดีทางแล้ว จากนั้นจึงฝังรากต้นไม้ลงไปในแผ่น felt เพื่อให้การเจริญเติบโตของพืชเป็นไปตามหลักการของเทคโนโลยีไฮโดรโพนิกส์ ขั้นตอนต่อมา คือ การจัดระบบการให้น้ำที่มีสารละลายน้ำที่จำเป็นที่เจื้องแล้วผ่านลงไปในแผ่น felt ด้วยวิธีการดังกล่าว น้ำหนักของสวนแนวตั้งจะหนักกว่า ๆ 30 กิโลกรัมต่อตารางเมตร ทำให้สวนแนวตั้งตามหลักการของ Patrick ไม่มีข้อจำกัดของขนาด ทั้งความกว้าง ความยาว และความหนา ซึ่งสวนแนวตั้งตามหลักการของ Patrick จะเป็นสวนที่ไม่ต้องการการดูแลรักษามากนัก และมีอายุได้ประมาณถึง 10 ปี ประหยัดน้ำ และการปลูกสามารถเล่นตลาดลายของพันธุ์พืชได้ ทำให้สวนแนวตั้งที่ได้มีความสวยงามและมีมิติ แต่การติดตั้งต้องใช้เทคนิคและผู้ที่มีความรู้

ลักษณะและประเภทของ Vertical Garden

สวนแนวตั้ง หมายถึง การปลูกต้นไม้บนผนัง การจัดชั้นวางกระถาง การจัดไม้เขเวน และปลูกไม้เลี้ยงเกาะคลุมผนังหรือกำแพง สำหรับประเภทของ Vertical Garden นั้น อาจจำแนกได้เป็น 4 ประเภท ตามลักษณะของวัสดุในการปลูกต้นไม้และลักษณะของการปลูกต้นไม้ของสวนแนวตั้ง ซึ่งสวนแนวตั้งนี้มีทั้งการปลูกพืชแบบใช้ดินและไม่ใช้ดิน ดังนี้

1. การทำผนังสำหรับปลูกต้นไม้โดยใช้แผ่นผ้า/แผ่น Felt จะเป็นการทำสวนแนวตั้งในระนาบเดียวกัน โดยใช้แผ่น Felt ซึ่งเป็นลักษณะของสวนแนวตั้งตามแบบและหลักการของ Patrick (รูปภาพที่ 3)

ก.

ข.

รูปภาพที่ 3 สวนแนวตั้งแบบผนังโดยใช้แผ่น Felt

ที่มา : ก. www.urban-greens.com

ข. http://www.bbc.co.uk/gardening/design/plant_recipes/vertical_garden.shtml

2. การทำผนังสำหรับปลูกต้นไม้ลงไปโดยใช้สุดหัวหนักเบาแต่สามารถให้รากยึดเกาะได้ (Panel System) โดยการทำโครงสร้างเป็นบล็อกหรือช่องสำหรับรวมกระถางให้อยู่ติดบนผนัง ตัวอย่างสวนแนวตั้งประเภทการทำผนังสำหรับปลูกต้นไม้ แสดงได้ดังรูปภาพที่ 4

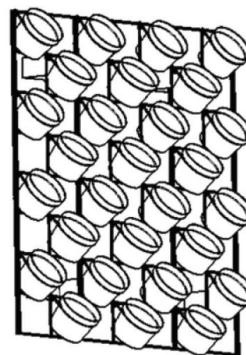
ก. Brick Biotope วัสดุและโครงสร้างใหม่

ข. สวนแนวตั้งแบบใช้อิฐมวลเบาเป็นช่องปลูก

ค. Biolung ผนังขนาดใหญ่ (20 เมตร x 150 เมตร)

ง. Terra Screen นวัตกรรมการสร้างสวนแนวตั้ง

รูปภาพที่ 4 สวนแนวตั้งแบบการทำผนังปลูกต้นไม้

- ที่มา : ก. <http://creativemove.com/design/brick-biotope/#ixzz24thiniw6>
 ข. <http://article.tcdccconnect.com/ideas/siamese-twist-poramet>
 ค. <http://green.in.th/node/1532>
 ง. <http://www.insideurbangreen.org/green-wall/page/5/>

3. การใช้ไม้กระถางตกแต่งทึ้งเป็นชั้นวางและไม้กระถางแขวน เป็นการทำสวนแนวตั้งแบบใช้ภาชนะในการปลูกต้นไม้ ซึ่งอาจเป็นกระถางดินเผา รະແນງไม้ ถ้วย ชวดน้ำ หรือวัสดุเหลือใช้ต่าง ๆ ตลอดจนที่ตั้งต้นไม้ (Stand Garden) การทำชั้นวางกระถางต้นไม้ แต่ไม่จำเป็นต้องจัดวางให้อยู่ในแนวระนาบเดียวกันเสมอไป อาจจัดวางในระดับที่สูงต่ำกัน เช่น ทำเป็นชั้นบันได หรือช้อนเหลื่อมกัน เพื่อทำให้สวนแนวตั้งแคลดูมีมิติและมีความน่าสนใจมากขึ้น สวนแนวตั้งแบบใช้ภาชนะปลูกต้นไม้ในลักษณะการแขวนและชั้นวาง แสดงได้ดังรูปภาพที่ 5

ก. สวนแนวตั้งแบบใช้กระถาง

ข. สวนแนวตั้งแบบใช้วัสดุแบบราง

ก. สวนแนวตั้งแบบใช้ภาชนะประดิษฐ์

ก. สวนแนวตั้งแบบภาชนะยึดติด

รูปภาพที่ ๕ สวนแนวตั้งแบบใช้ภาชนะปลูกต้นไม้ในลักษณะการแขวนและชั้นวาง

ที่มา : ก. <http://medsai.net/webboard/index.php?topic=13683.0>

ข. <http://www.permies.com/t/2101/permaculture/Vertical-Gardening>

ค. <http://www.kasetporpeang.com>

ง. <http://www.decorreport.com/a355542>

4. พนังไม้เลื่อย (Trellis and Climbers) เป็นสวนแนวตั้งแบบพื้นฐานโดยการปลูกไม้เลื่อยในดินบนพื้นหรือกระเบื้องปูด แล้วปล่อยให้เลื่อยไปบนผนังหรือโครงยึดเกาะจนเต็มแผง (รูปภาพที่ ๖) สามารถใช้เป็นแผงกันแดดหรือผนังอาคารได้ เวลาในการเจริญเติบโตจะเต็มแผงพื้นที่ประมาณ ๒ เดือนขึ้นไป ขึ้นอยู่กับชนิดพันธุ์ไม้ที่เพาะปลูก สามารถปรับแต่งโครงสร้างโดยใช้โครงไม้ที่มีน้ำหนักเบาไว้ระหว่างจากผนังประมาณ ๑๕ เซนติเมตร เพื่อแก้ไขปัญหาความชื้นที่จะเกิดกับผนัง และการยึดเกาะของรากของไม้เลื่อยที่อาจส่งผลต่อโครงสร้าง/พื้นผิวของตัวอาคาร ผนังไม้เลื่อยสามารถลดอุณหภูมิภายในอาคารได้เป็นอย่างดี

ก. ผนังไอวี่ของมหาวิทยาลัยในไอร์แลนด์

ข. ผนังไม้เลือยในต่างประเทศ

รูปภาพที่ ๖ สวนแนวตั้งแบบผนังไม้เลือย

ที่มา : ก. <http://www.blogeduzones.com>

ข. <http://www.ji-lee.com/blog/2010/10/>

ประโยชน์ของ Vertical Garden

1. การสร้างความสวยงามและเป็น Landmark ให้แก่เมือง

ต้นไม้และพืชที่สีเขียวก่อให้เกิดสุนทรียภาพและความร่มรื่น ให้ความรู้สึกสงบ สวยงาม และสร้างความสวยงามให้แก่เมือง ลดความแข็งของโครงสร้างอาคาร นอกจากนี้ การออกแบบสวนแนวตั้งในรูปแบบต่าง ๆ ยังเป็นการสร้างศูนย์กลาง หรือการสร้าง Landmark ให้แก่พื้นที่อีกด้วย ซึ่งนอกจากจะเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้แก่เมืองแล้ว ยังสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้อีกด้วย

ก. Rosario City ในอาร์เจนตินา

ข. Sky Farm ในกรุงโตรอนโต

ค. Guggenheim Art Museum ประเทศสเปน

รูปภาพที่ ๗ สวนแนวตั้งซึ่งเป็น Landmark และสถาปัตยกรรมที่สร้างความสวยงามแก่เมือง

ที่มา : ก. <http://ecotownpenang.wikispaces.com/Eco-SMART+city+concept>

ข. <http://www.tlitb.org/page/94/>

ค. <http://greenapple.ca/blog/2009/09/14/another-twist-in-the-wall/>

2. การลดความตึงเครียดทางอารมณ์

พื้นที่สีเขียวและสวนแนวตั้งสามารถช่วยสร้างบรรยากาศที่สวยงาม ทำให้เกิดความรู้สึกของการใกล้ชิดธรรมชาติ หรือการอยู่ท่ามกลางธรรมชาติซึ่งช่วยลดความวิตกกังวลลงได้ (Peck et al, 1999) โดยพื้นที่ป่าลึกในสวนสามารถลดระดับของความตึงเครียดลงได้ 12 % ซึ่งการปลูกต้นไม้ในห้องเรียนยังสามารถเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนให้นักเรียนได้อีกด้วย (Butkovich et al, 2008) หรือการปลูกต้นไม้ในสถานที่ทำงานยังช่วยลดความตึงเครียดของอารมณ์ของผู้ที่ทำงานได้ สามารถสร้างสมานฉะ และทำให้จิตใจสงบ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน นอกจากนั้นยังพบว่า พื้นที่สีเขียวก่อให้เกิดความผ่อนคลายและลดความกลัว ความโกรธ ความดันโลหิต และความตึงเครียดของกล้ามเนื้อ (Brown et al., 2004) ด้วยเหตุดังกล่าวจึงพบว่า แพทย์ทางเลือกมีการเลือกใช้ประโยชน์ดังกล่าวในการรักษาคนไข้ร่วมกับวิธีการรักษาอื่น ๆ

3. การลดปัญหาคืนความร้อนและภาวะความร้อนของเมือง

สาเหตุสำคัญของการเกิดภาวะความร้อนของเมือง (UHI) เกิดจากการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของความร้อนบนผิวสูดและการขาดการคายระเหยของน้ำในบริเวณพื้นที่เมือง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงพื้นผิวดองแพร่เดินจากการพัฒนาเมืองที่เกิดจากการขยายตัวของเมือง การก่อสร้างอาคารสูงที่เต็มไปด้วยคอนกรีตซึ่งมีคุณสมบัติในการดูดซับความร้อนและจุความร้อนสูง นอกจากนั้น อัตราส่วนรังสีสะท้อน (albedo) และการเปล่งรังสี (emissivity) ในพื้นที่เมืองที่เต็มไปด้วยถิ่นก่อสร้างยังมีการดูดซับและสะท้อนรังสีได้สูงกว่าพื้นที่โดยรอบของเมือง ส่งผลให้ในพื้นที่เขตเมืองมีอุณหภูมิสูงกว่าพื้นที่ชนบท

ก.

ก.

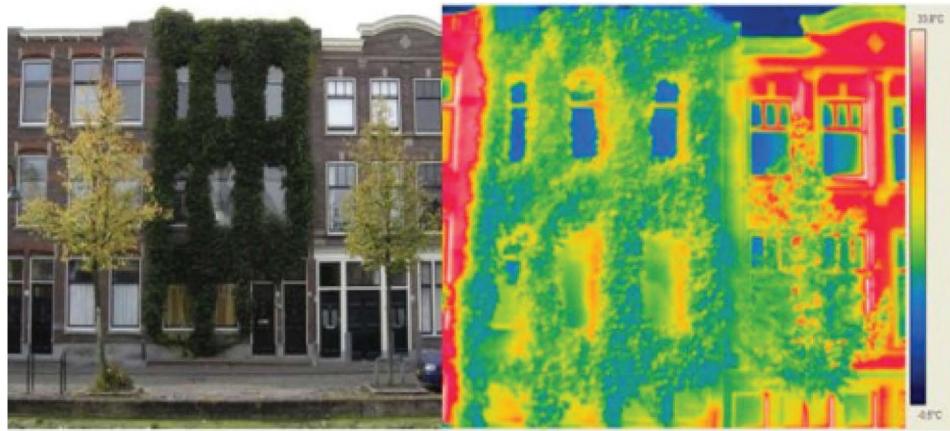
รูปภาพที่ 8 การเกิดคืนความร้อนของเมือง

ที่มา : ก. <http://thinkgreendegrees.com/urban-heat-island-uhi-effects-mitigation-studies-resources-video#!prettyPhoto>

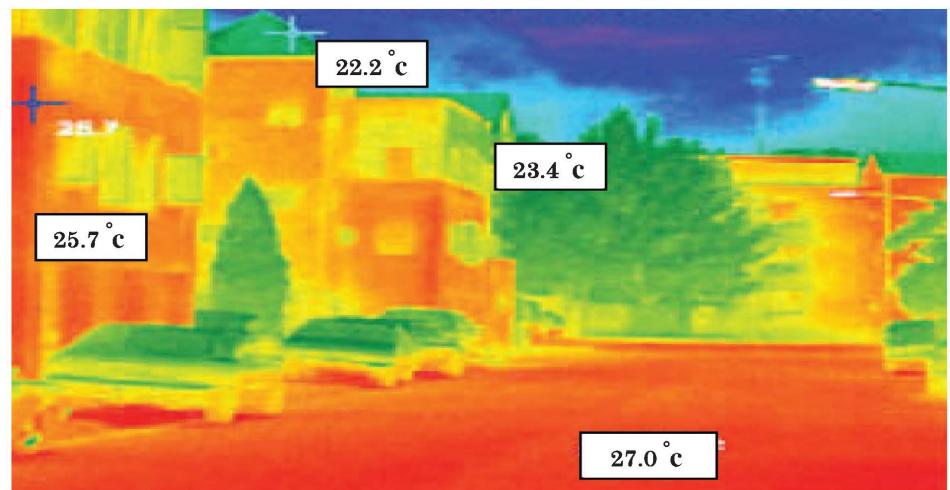
ก. www.sciencedaily.com

นอกจากวัสดุพื้นผิวดองของอาคารที่มีผลต่ออุณหภูมิของเมืองแล้ว ยังมีผลการศึกษาที่ชี้ให้เห็นว่า ลักษณะและรูปทรงของอาคารยังมีผลต่ออุณหภูมิของเมืองอีกด้วย กล่าวคือ บริเวณย่านกลางใจเมืองจะมีอาคารสูงที่มีอาคารสูงจำนวนมากมีรูปทรง แนววางตัวของอาคาร และพื้นผิวที่สามารถดูดซับและสะท้อนรังสีจากดวงอาทิตย์ได้ดี ส่งผลให้บริเวณนั้นมีอุณหภูมิที่สูงกว่าบริเวณพื้นที่โดยรอบ

พื้นที่พรมสามารถช่วยลดภาวะภาวะความร้อนของเมืองอันเนื่องจากความหนาแน่นของอาคารภายในเมืองได้ (Brown and Gillespie, 1995) โดยพื้นที่ป่าลึกต่าง ๆ มีความสามารถในการดูดซับและสะท้อนรังสีของดวงอาทิตย์ได้ซึ่งนำไปสู่การลดที่อ่อนรังสีประมาณ 10–20% และมีการดูดซับรังสีประมาณ 40–80% (สุดสาท, 2545 ; Givoni, 1998) โดยความแตกต่างของค่าการดูดซับและสะท้อนรังสีของใบไม้จะขึ้นอยู่กับชนิดพันธุ์ของต้นไม้

ก.

ก.

รูปภาพที่ 9 ความแตกต่างของอุณหภูมิพื้นผิวที่ตรวจวัดได้
ที่มา : ก. Ottele, 2010

旭. www.urban-climate-energy.com

ทั้งนี้ งานวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกย์ตรศาสตร์ ชี้ให้เห็นว่า ไม่เลือยที่นำมาปลูกเพื่อปักกลุ่มหน้าต่างแทนแผงกันแดดราการสามารถลดความร้อนที่เข้าสู่อาคารได้ โดยจะลดความร้อนได้ดีที่สุดในช่วงเวลากลางวัน ซึ่งการตรวจวัดความแตกต่างของอุณหภูมิระหว่างห้องที่ใช้แผงกันแดดไม่เลือยกับอาคารภายนอกมีสูงถึง 11 องศาเซลเซียส นอกจากนี้ การใช้บล็อกคิดน้ำเพาเป็นวัสดุเพื่อใช้ในการปลูกต้นไม้สำหรับตั้งสถานีรถเป็นหน่วยกันความร้อนได้ดีกว่าการติดตั้งหน่วยกันความร้อนปกติถึง 2 องศาเซลเซียส

4. การลดการใช้พลังงานในอาคาร

การถ่ายเทความร้อนจากภายนอกเข้าสู่ตัวอาคาร นอกจากจะส่งผลต่อความสบายของผู้ใช้อาคารแล้ว ยังส่งผลโดยตรงต่อการใช้พลังงานภายในอาคารและการของเครื่องปรับอากาศอีกด้วย ความร้อนที่ถ่ายเทเข้ามาในอาคารเกิดจากการที่แสงอาทิตย์ที่กระทบลงบนผิวนอกของเปลือกอาคาร ส่งผลให้อุณหภูมิพื้นผิวภายนอกของผนังอาคารสูงขึ้น และเกิดการส่งผ่านความร้อนผ่านเนื้อวัสดุของผนังอาคาร ทำให้ผนังมีอุณหภูมิสูงขึ้นเรื่อยๆ จนทำให้อุณหภูมิภายในของผนังอาคารสูงขึ้น เป็นผลทำให้ผู้ใช้อาคารที่อยู่ใกล้กับผนังรู้สึกร้อน ซึ่งเป็นผลมาจากการแพร่รังสีของผนังอาคาร (Mean Radian Temperature: MRT) และทำให้อุณหภูมิภายในอาคารสูงขึ้นด้วย ดังนั้น หากสามารถลดปริมาณแสงอาทิตย์ที่กระทบลงบนผนังอาคารได้ ก็จะสามารถลดอิทธิพลของ sol-air temperature และลดการถ่ายเทความร้อนผ่านผนังอาคารได้ (Stein and Reynolds, 2001) ผลงานวิจัยหลายชิ้นชี้ให้เห็นว่า สถานีแนวตั้งบริเวณผนังอาคารสามารถลดการใช้พลังงานในอาคารได้ (ตารางที่ 1) เช่น สามารถลดการใช้พลังงานของเครื่องปรับอากาศได้ 30%

ตารางที่ 1 การใช้พลังงานในอาคาร 5 แห่ง ที่มีสวนแนวตั้งและไม่มีสวนแนวตั้งบริเวณผนังอาคาร

Energy Consumption	Average Energy Consumption (kWh)	Average Energy Consumption with Vertical Garden Installed (kWh)
Heating from Natural Gas	220,000	216,000
Cooling from Electricity	78,000	66,000
Lighting from Electricity	27,000	27,000
Hot Water from Natural Gas	70,000	70,000
Total	395,000	378,000

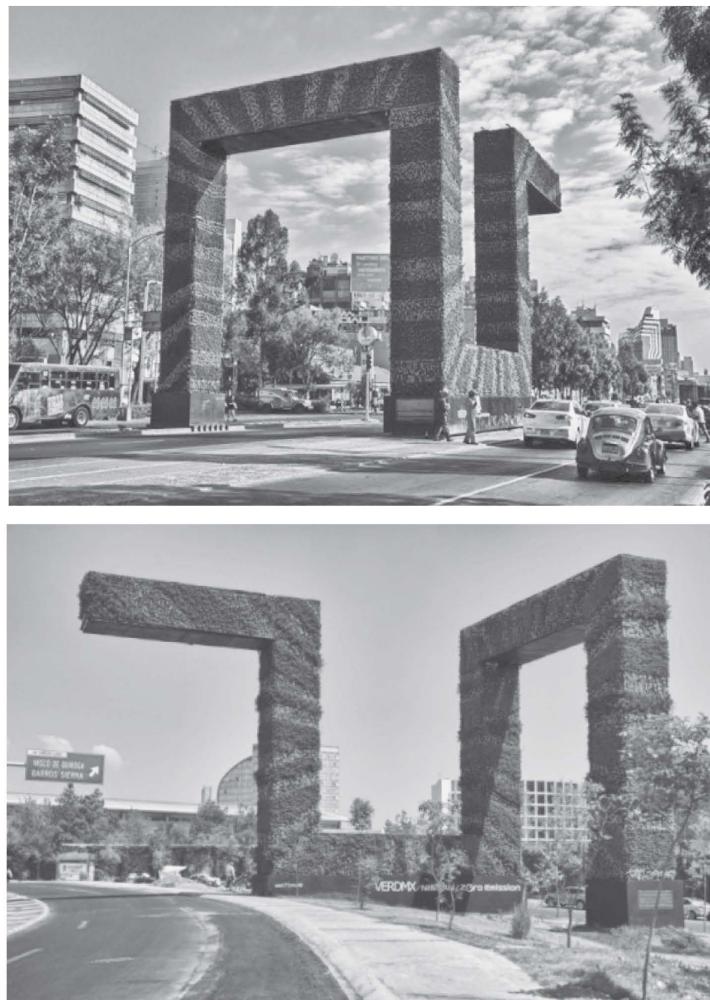
ที่มา : Binabid, J., 2010

5. การลดปัญหามลภาวะทางอากาศของเมือง

การลดปัญหามลภาวะทางอากาศ เป็นคุณสมบัติหรือเป็นประโยชน์ของการปลูกต้นไม้ที่เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้ว ดังเช่น การดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และภายในก๊าซออกซิเจนของพืชผ่านกระบวนการหายใจและการสัมเคราะห์แสง ต้นไม้จำพวกไม้ประดับนั้น จะเป็นพืชที่มีการบริบบัดดี้และสามารถเจริญเติบโตได้ดี สามารถดูดสารพิษด้วยกระบวนการคายน้ำ โดยจะทำการดูดก๊าซพิษที่อยู่รอบ ๆ ลงสู่ดิน และจุลินทรีย์ที่อยู่รอบ ๆ รากจะเป็นตัวเปลี่ยนให้สารพิษเหล่านั้นกลับไปเป็นอาหารของพืช (Wolverton, 1996) ทั้งนี้ ต้นไม้แต่ละชนิดจะมีความสามารถในการดูดก๊าซพิษหรือผลสารในอากาศได้แตกต่างกัน ซึ่งนักวิจัยในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ทำการศึกษาและทดลองการดูดก๊าซพิษของพืชหลายชนิด เพื่อนำพืชพันธุ์ต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง โดยเฉพาะพืชที่นิยมนำมาปลูกเป็นไม้ประดับ เช่น ต้นตุ๊กแก่หรือ ไม้ลือยที่นิยมปลูกให้หอดคลุมกำแพง มีประสิทธิภาพสูงในการดูดสารพิษจำพวกเบนซินและมีคุณสมบัติฟอกอากาศได้ดี บอสตันเฟิร์น สามารถดูดสารจำพวกฟอร์มัลดีไฮด์ที่มากกว่าและฝ้าเพดานสำเร็จรูป เดลี เป็นไม้ที่ความชื้นสูงและมีความสามารถในการดูดสารพิษจำพวกฟอร์มัลดีไฮด์และไตรคลอโรเอทิลีนได้ดี ต้นเกรมรีสีร่อนในเป็นไม้ประดับชนิดแรก ๆ ที่ได้รับการเผยแพร่จากองค์กรนานาชาติว่ามีคุณสมบัติในการดูดสารพิษภายในอาคารได้เป็นอย่างดี โดยสามารถดูดคาร์บอนอนอนออกไซด์ได้สูงถึง 96% และฟอร์มัลดีไฮด์ 86% ต้นสร้อยอินทนิลสามารถดูดซับการรับอนไดออกไซด์ได้สูงสุด 20 ppm จากอาคารบิรมาร์ต 1 ลูกบาศก์เมตร ในเวลา 10 วินาที (พาราфин และพูนพิก, นปป.) ซึ่งจากผลวิจัยดังกล่าวจึงส่งผลให้มีการนำพืชดังกล่าวมาเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสวนแนวตั้ง

ถนนสาธารณะที่ปราศจากการตันไม้จะตรวจพบฝุ่นละอองเป็นจำนวนมากถึง 10,000–20,000 อนุภาคต่ออากาศ 1 ลิตร เมื่อเปรียบเทียบกับถนนสภาพเดียวกันในบริเวณใกล้เคียงแต่ร่วมรืนด้วยต้นไม้ นับละอองของฝุ่นได้เพียง 3,000 อนุภาคต่อ 1 ลิตรของอากาศ พื้นที่สีเขียวที่มีพุ่มไม้หนาแน่นสามารถกรองละอองอากาศและทำให้ปริมาณฝุ่นละอองลดลงได้ระหว่าง 1 ใน 100 หรือ 1 ใน 4 จากปริมาณเดิม นอกจากนั้น วัสดุพืชพันธุ์ยังสามารถช่วยลดระดับเสียงลงได้ตั้งแต่ประมาณ 5–15 เดซิเบล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความสูง ความหนาแน่น ความกว้าง และตำแหน่งที่อยู่ของแนวไม้ ประกอบกับทิศทางลม ความเร็วลม อุณหภูมิ และความชื้นในบริเวณนั้น ๆ เป็นต้น

ในเมืองเม็กซิโก ซิตี้ ได้มีกลุ่มองค์กรไม่หวังผลกำไรชื่อ กลุ่ม VerdMX ได้สร้างสวนแนวตั้งซึ่งเป็นโครงสร้างที่ให้ทั้งความสวยงามและนับเป็นเครื่องผลิตออกซิเจนให้แก่พื้นที่ (รูปภาพที่ 10) สวนแนวตั้งแห่งนี้มีขนาด 10.8 ตารางฟิต โดยมีการประเมินการว่า สวนดังกล่าวจะสามารถลดปัญหามลภาวะทางอากาศที่ Lewiston ของเมืองได้ ซึ่งจากการคำนวณของนักวิจัยในโครงการพบว่า จะสามารถลดฝุ่นละอองในอากาศได้ 130 กรัม กรองมลสารที่เป็นตัวการของการเกิดภาวะเรือนกระจกได้ 40 ตัน และยังลดระดับความดังของเสียงลงได้ 10 เดซิเบล นอกจากราคาที่ต้องจ่ายต่อตัวสวนแนวตั้งซึ่งถือเป็น Eco-sculpture แห่งนี้ ยังช่วยสร้างความสวยงามและภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่เมือง สร้างความสนับสนุนให้แก่ประชาชัąนในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว

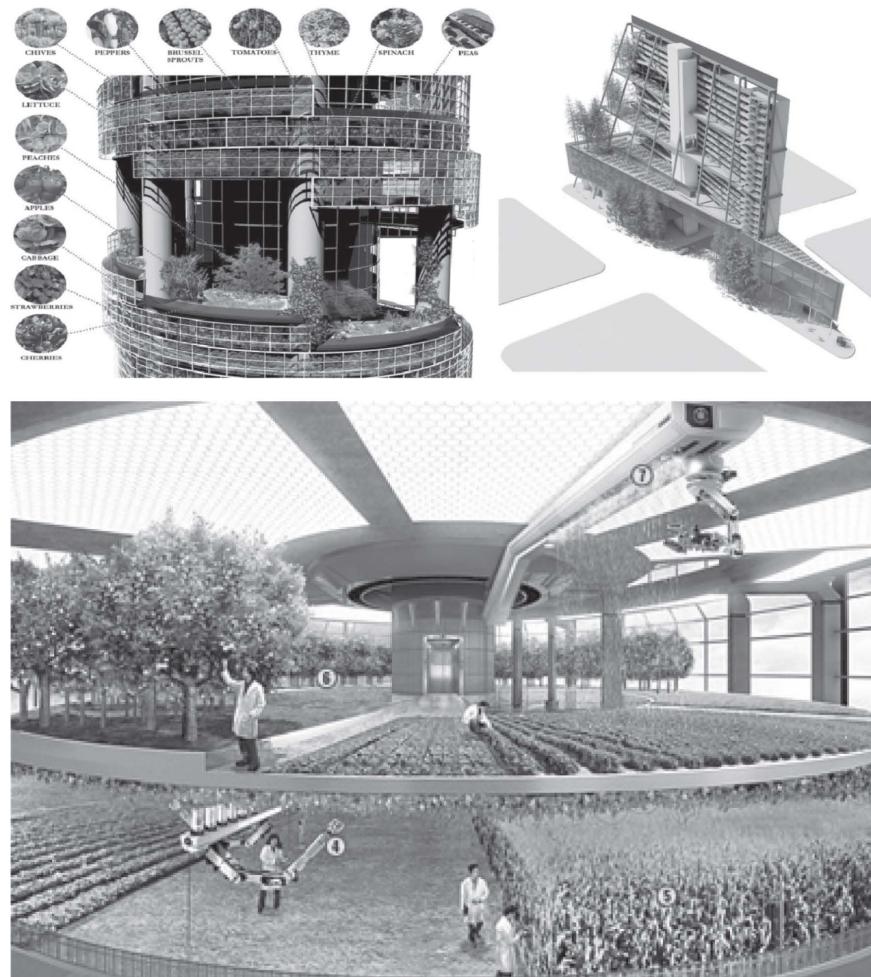
รูปภาพที่ 10 สวนแนวตั้งรูปแบบใหม่โดยกลุ่ม VerdMX ช่วยแก้ปัญหามลภาวะทางอากาศของเมืองเม็กซิโก ฉีด
ที่มา : <http://www.smartplanet.com/blog/cities/pollution-fighting-vertical-gardens-rise-in-mexico-city/2756>

รูปแบบและพัฒนาการของ Vertical Garden ในต่างประเทศ

จากแนวความคิดและหลักการของ Patrick ได้มีสถาปนิกพัฒนาและต่อยอดแนวความคิดดังกล่าว เกิดเป็นแนวคิด Vertical Garden ในรูปแบบต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ทั้งการปรับเปลี่ยนตัวโครงสร้างของวัสดุที่ใช้ในการปลูกต้นไม้ รูปแบบและรูปทรงของโครงสร้าง รวมทั้งประเภทของพืชที่เพาะปลูกและวัตถุประสงค์ในการทำสวนแนวตั้ง

1. Urban Farm และ Vertical Farming

ในประเทศไทย ได้นำเอาแนวความคิดสวนแนวตั้งมาพัฒนาและปรับปรุงเป็นสวนแนวตั้งที่สามารถเก็บผลผลิตมาเป็นอาหารได้ ดังจะเห็นได้จาก Pasona Group ในกรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งได้ออกแบบสวนแนวตั้งภายในอาคารภายในตัวอาคาร ได้รับการจัดการโดยผู้เชี่ยวชาญในสาขา ทำให้สามารถเก็บเกี่ยวได้ต่อเนื่อง ตลอด 24 ชั่วโมง แต่ละห้องเพาะปลูกพืชชนิดต่าง ๆ และใช้เทคโนโลยีในการควบคุมแสงจากหลอด Matal-halide ซึ่งเป็นหลอดไฟที่มีกำลังส่องสว่างไก่เดี่ยงกับแสงธรรมชาติ และมีการเลือมช้ากว่าหลอดไฟปกติ ด้วยเทคนิคดังกล่าว ทำให้สามารถเก็บเกี่ยวข้าวได้ถึง 3 ครั้งต่อปี (50 กิโลกรัมต่อแปลง) ซึ่งปัจจุบันสามารถเก็บเกี่ยวได้เพียงแค่ปีละ 1 ครั้งเท่านั้น ผลการวิจัยพบว่า การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในสำนักงานยังสามารถช่วยลดระดับการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้กว่า 2 ตันต่อปี โดย Urban Farm ดังกล่าว เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง ผลผลิตที่ได้สามารถจำหน่ายประโภชน์ต่ออาหารที่ใช้ภายในสำนักงานได้ นับเป็นการพัฒนาเมืองให้เกิดการพึ่งพาตนเองลดการใช้ทรัพยากรากจากภายนอก

รูปภาพที่ 11 Urban Farming และ Vertical Farming
ที่มา : <http://www.verticalfarm.com/designs>

ในประเทศไทย ได้มีแนวคิดเกย์ตอร์กรรมบนอาคารสูงซึ่งนับเป็นเกย์ตอร์กรรมในศตวรรษที่ 21 ที่เรียกว่า Vertical Farming แนวคิดดังกล่าวเกิดขึ้นโดย Dickson Despommier ด้วยเหตุผลจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่ที่ดินมีจำนวนจำกัด ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งเป็นแหล่งผลิตอาหารที่เลี้ยงประชากรที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งแนวคิดดังกล่าวจะปลูกพืชด้วยวิธีการที่ควบคุมปัจจัยต่าง ๆ พืชผลจะไม่ถูกผลกระทบโดยสภาพอากาศ เป็นเกย์ตอร์กรรมแบบไม่ใช้ดินซึ่งจะทำให้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น 5-30 เท่า โดยฟาร์มนั้นจะสามารถผลิตผลผลิตทางการเกษตรได้ทั้งพืชผัก ผลไม้ ชัญพืช และเนื้อสัตว์ โดยแทนจะไม่จำเป็นต้องนำเข้าอาหารจากชนบทอีกต่อไป

2. ป่าแนวตั้งแห่งแรกของโลก

แนวคิดสวนแนวตั้งที่เกิดขึ้นในระยะแรกเป็นสวนแนวตั้งเพียงกำแพงหรือผนังของอาคารหรือสิ่งก่อสร้างเท่านั้น แต่ในปัจจุบันได้มีการพัฒนาแนวคิดและออกแบบสวนแนวตั้งเป็นอาคารสูง โดยเรียกแนวคิดดังกล่าวว่า แนวคิดอาคารสูงชีวภาพ (Bioclimatic Skyscraper) (Ken Yeang, 2000) การก่อสร้างอาคารที่เป็นสวนแนวตั้งทั้งอาคาร ที่ชื่อ Bosco Verticale มีความสูง 27 ชั้น (รูปภาพที่ 12) อยู่ในเมืองมิลาน ประเทศอิตาลี เป็นผลงานการออกแบบของสถาปนิก Stefano หากอาคารดังกล่าวก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์จะกลายเป็นป่าแนวตั้งแห่งแรกของโลก

โดยแนวคิดของป่าแนวตั้ง คือ การก่อสร้างอาคารที่ปกคลุมไปด้วยต้นไม้ทั้งหมดให้กับภายนอกได้โดยไม่มีสภาพเหมือนในป่า ทุกห้องของอาคารจะมีระเบียงซึ่งจะปลูกต้นไม้หลากหลายประเภทและขนาดโดยต้นไม้เหล่านี้ จะช่วยลดปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์และเพิ่มปริมาณออกซิเจนให้กับเมือง คล้ายกับการมีป่าในเมือง (Urban Forest)

รูปภาพที่ 12 Bosco Verticale อาคารสูง 27 ชั้น ในกรุงมิลาน ประเทศอิตาลี
ที่มา : <http://inhabitat.com/bosco-verticale-in-milan-will-be-the-worlds-first-vertical-forest/#ixzz1aZrFAWin>

นอกจากนี้ยังช่วยลดความร้อนที่จะเข้าสู่ตัวอาคารในช่วงฤดูร้อน ทำให้ลดการใช้พลังงานภายในตัวอาคาร ในขณะที่ในช่วงฤดูหนาวต้นไม้มีพัดใบจะให้แสงเดดส่องเข้ามาในอาคารให้ความอบอุ่น ช่วยประหยัดพลังงานได้ โดยในการออกแบบนั้น กำหนดให้น้ำที่ใช้ในการดูแลต้นไม้เป็นน้ำที่ได้จากน้ำใช้แล้วในอาคาร นับเป็นวัตกรรมการก่อสร้างที่จะช่วยลดภาวะโลกร้อนจากการรบกวนภายในเมืองและเพิ่มพื้นที่สีเขียวของเมืองได้เป็นอย่างดี

3. City in the Garden

สิงคโปร์ เป็นประเทศที่มีทรัพยากรและพื้นที่จำกัด ไม่มีทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ (น้ำจืด) การพัฒนาพื้นที่จึงต้องผ่านการวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อใช้พื้นที่ให้คุ้มค่า ประเทศสิงคโปร์ได้กำหนดนโยบายของรัฐบาลชื่นว่า Road Map ไว้ว่าจะเป็น City in the Garden โดยวางแผนก่อสร้างโครงการ Garden by the Bay บนเนื้อที่ประมาณ 1,011,718.12 ตารางเมตร เพื่อให้เป็นสวนสาธารณะที่ใหญ่ที่สุดในสิงคโปร์ เป็น Landmark และแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ เพื่อให้สิงคโปร์เป็นประเทศที่น่าอยู่ โดยจะพัฒนาต่อเนื่องให้เกิดเป็นศูนย์กลางการพัฒนาโครงการ Marina Bay ต่อไป โครงการดังกล่าวมีคณะกรรมการดูแลอุทยานแห่งชาติ (National Park) ของรัฐบาลเป็นผู้ดูแลและบริหารจัดการพื้นที่โครงการ

โครงการ Garden by the Bay แบ่งโครงการออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของ Flower Dome ซึ่งมีการเลียนแบบสถาปัตยกรรมแบบเมดิเตอร์เรเนียนและกึ่งเบรตตัน และในส่วนของ Cloud Forest ซึ่งเลียนแบบภูมิอากาศแบบอากาศเย็นชื้น ที่พับได้ในเขตที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 1,000-3,500 เมตร ภายในพื้นที่ประกอบด้วยสวนในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีพันธุ์ไม้จากทั่วโลก แบ่งเขตพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ พื้นที่ฟาร์มและวันออก พื้นที่ฟาร์มและวันออก และพื้นที่ฟาร์มและวันออกซึ่งเป็นไฮไลท์สิงคโปร์

องค์ประกอบที่นำสนใจและเป็นจุดดึงดูดสายตามากที่สุดในพื้นที่โครงการ คือ โครงสร้างต้นไม้ขนาดใหญ่ที่เรียกว่า Super Trees ทั้งหมด 18 ต้น มีความสูงตั้งแต่ 25-50 เมตร (ประมาณความสูงเท่ากับตึก 9-16 ชั้น) โดยโครงสร้างดังกล่าวจะเป็นโครงเหล็กที่จะใช้ปูรากไม้เลี้ยง ไม้ในเขตวอนชีน และเพริน จำนวน 162,900 ตัน มากกว่า 200 สายพันธุ์ โดยตอนกลางคืนจะมีการแสดงสีอ่อนมนุษย์ Super Trees ดังนั้น จึงมีการออกแบบแพลังงานแสงอาทิตย์ไว้บนต้นไม้จำนวน 11 ต้น เพื่อให้เป็นแหล่งพลังงานในกิจกรรมต่างๆ ต้นไม้แต่ละต้นจะมีทางเดินลอยฟ้าเชื่อมต่อกันความยาว

รูปภาพที่ 13 โครงการ Garden by the Bay ประเทศสิงคโปร์
ที่มา : <http://www.freakofnaturezzz.blogspot.com>

รูปภาพที่ 14 Super Trees
ที่มา : <http://www.businessinsider.com/singapores-biometric-trees-2012-6?op=1>

การเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้แก่เมืองในประเทศไทยด้วยแนวคิด Vertical Garden

ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เมืองหลวงของประเทศไทยที่เต็มไปด้วยการตั้งถิ่นฐานและการใช้ประโยชน์ที่ดินที่แออัด ผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นทุกวัน ในขณะที่พื้นที่ว่างเพื่อการสาธารณูปโภคและการรักษาสภาพแวดล้อมลดน้อยลง ซึ่งการขาดแคลนพื้นที่ว่างเพื่อการสาธารณูปโภคเป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลต่องานพื้นที่สีเขียวในแต่ละเขตของ กรุงเทพมหานคร จากการศึกษาข้อมูลพบว่า กรุงเทพมหานครมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 9.8 แสนไร่ มีพื้นที่สีเขียว ของเมืองเพียง 1.1 หมื่นไร่ อัตราส่วนพื้นที่สีเขียวต่อจำนวนประชากรเฉลี่ยอยู่ที่ 4 ตารางเมตรต่อคน ซึ่งอัตราส่วนพื้นที่ สีเขียวต่อประชากรที่เหมาะสมแก่เมืองเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากรเมืองตามมาตรฐานองค์กรอนามัยโลกกำหนด คือ 9 ตารางเมตรต่อคน จากข้อมูลพื้นที่สีเขียวรายเขต พบว่า กรุงเทพมหานครมีเขตที่มีพื้นที่สีเขียวเกินเกณฑ์มาตรฐาน ขององค์กรอนามัยโลกเพียง 5 เขตเท่านั้น ได้แก่ เขตหลักสี่ (16.39 ตร.ม./คน) เขตประเวศ (15.64 ตร.ม./คน) เขตปทุมวัน เขตวิวัฒนา (13.40 ตร.ม./คน) และเขตจตุจักร ตามลำดับ จากเขตการปกครองทั้งหมด 50 เขต และ เป็นที่น่าสังเกตว่าเขตที่มีขนาดพื้นที่สีเขียวเกินเกณฑ์ดังกล่าวเป็นพื้นที่เขตที่มีสวนสาธารณะขนาดใหญ่ในพื้นที่ ได้แก่ สวนลุมพินี สวนวชิรเบญจทัศ สวนหลวง ร.9 เป็นต้น ในขณะที่เขตที่มีพื้นที่สีเขียวต่อประชากรต่ำมากจะเป็นเขต ที่เป็นพื้นที่สูญญ์กลางเศรษฐกิจของเมือง ได้แก่ เขตบางรัก ซึ่งมีพื้นที่สีเขียวต่อประชากรเพียง 0.29 ตารางเมตรต่อคน เท่านั้น และพบว่าพื้นที่สีเขียวดังกล่าวมีขนาดพื้นที่เพียง 8 ไร่ 2 งาน 57.86 ตารางวา ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำของ องค์กรอนามัยโลกถึง 31 เท่า และพื้นที่สีเขียวที่ใหญ่ที่สุดของเขต คือ เกาะกลางถนนสีลม ซึ่งมีเนื้อที่ 1 ไร่ 3 งาน 50 ตารางวา

ดังนั้น แนวคิด Vertical Garden จึงเป็นอีกหนึ่งทางออกเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้แก่กรุงเทพมหานคร เพื่อสภาพ แวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากรเมือง ซึ่งแนวคิดดังกล่าวได้มีการปรับปรุงขึ้นแล้วในสมัยนายอภิรักษ์ โกษะโยธิน เป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยได้นำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ภายใต้โครงการ Green Zone ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นโครงการนำร่องด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในย่านถนนสีลม ถนนสุขุมวิท ถนนสาทร ถนนพระราม 4 และถนนวิทยุ ซึ่งเป็นบริเวณที่เป็นย่านพาณิชยกรรมและการค้า มีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่หนาแน่น มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และการคมนาคมขนส่งอย่างเข้มข้น ส่งผลให้บริเวณพื้นที่ดังกล่าวมีปัญหามลภาวะทางอากาศสูง

รูปภาพที่ 15 สวนแนวตั้งบริเวณถนนพระราม 4
ที่มา : dailyplans.bangkok.go.th

นอกจากนี้ ยังมีการรวมกลุ่มกันของภาคธุรกิจเอกชนในชื่อ เพลินจิตชิตี้ (Ploenchit City) ก่อตั้งโครงการ สร้างสวนแนวตั้งโดยร่วมมือกับกรุงเทพมหานครและเขตปทุมวัน ในโครงการ “84 สาย สายในหลวง” เพื่อปรับ ภูมิทัศน์บริเวณเกาะกลางถนนและจัดทำแผงสวน (Green Wall) ตามแนวตอม่อของรถไฟฟ้าบีทีเอสจำนวน 8 ต้น ตลอดเส้นทางถนนสายเพลินจิต-วิทยุ รวมระยะทางประมาณ 300 เมตร เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับกรุงเทพมหานคร

และเป็น Landmark แห่งใหม่ของเมือง ซึ่งเทคนิคในการสร้างสวนแนวตั้งในบริเวณดังกล่าวนั้น ใช้ระบบกักเก็บน้ำ ให้เดินเพื่อประหดพื้นที่และใช้ระบบน้ำน้ำดี (Sprinkle) ทำงานควบคู่กับเครื่องตั้งเวลา (Timer) มีการคำนวณรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อมและนิเวศวิทยามาใช้ในการเลือกใช้พรมไม้ที่เหมาะสมกับสภาพอากาศ และเป็นพันธุ์ไม้ที่สามารถดูดซับมลพิษทางอากาศได้มากที่สุด

ทั้งนี้ ปัญหาสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพมหานครจำเป็นต้องใช้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ทั้งภาครัฐบาล กรุงเทพมหานคร ภาคประชาสังคม องค์กรเอกชน โดยนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศและสภาพสังคม เศรษฐกิจของเมือง เพื่อให้กรุงเทพมหานครเป็นมหานครที่น่าอยู่ สำหรับทุกชีวิต (City for All) ทั้งนี้ การพัฒนาพื้นที่เมืองใด ๆ ไม่สามารถเริ่งการพัฒนาเพียงความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยละเลยปริมาณทรัพยากรและคุณภาพของสภาพแวดล้อมที่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัย (Habitat) ของมนุษย์ได้

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- Bangkok Express. n.d. เพลินจิตชิตี้ ส่งมอบสวนแนวตั้งตามโครงการ 84 สายคล้ายในหลวง[ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.bangkokexpress.net/ntploenchitcity120208.html> [26 มกราคม 2556]
- พасิณี ศุนากร และพุนพิกพ เกษมทรัพย์. 2010. สมรรถนะการดูดซับการรับอนไดออกไซด์ของผนังไม้เลือย. Journal of Architectural/Planning Research and Studies 7 (2): 173–187.
- วิชัย เหลาพาณิชย์กุล และอวิรุทธิ์ ศรีสุชาพรรณ. 2007. ประสิทธิภาพของผนังไม้เลือยในการลดการถ่ายเทความร้อน ผ่านผนังอาคาร. Journal of Architectural/Planning Research and Studies 5 (2): 173–183.
- สุจารวท ศรีสถาปัตย์. 2545. การออกแบบวัสดุพืชพันธุ์และการประยัดพลังงาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Almusaed, A. 2011. Socio and Healthy Human Psychology upon Biophilic Architecture. In Biophilic and Bioclimatic Architecture : Analytical Therapy for the Next Generation of Passive Sustainable Architecture. pp 173–186. London: Springer-Verlag London Limited.
- Blanc, P.n.d. Vertical garden Patrick Blanc [Online]. Available from: <http://www.verticalgardenpatrickblanc.com> [January 26, 2013]
- Brown, R., and Gillespie, T. J. 1995. Microclimatic landscape design : Creating thermal comfort and energy efficiency. New York: John Wiley & Sons.
- Cave, D. 2012. Lush Walls Rise to Fight a Blanket of Pollution[Online]. Available from: http://www.nytimes.com/2012/04/10/world/americas/vertical-gardens-in-mexico-a-symbol-of-progress.html?_r=0 [January 26, 2013]
- Givoni, B. 1998. Climate consideration in building and urban design. New York: John Wiley & Sons.
- Peck, S.W., Callaghan, C., Kuhn, M.E., and Bass, B. 1999. Greenbacks from Green Roofs : Forging a New Industry in Canada[Online]. Available from: <http://commons.bcit.ca/greenroof/files/2012/01/Greenbacks.pdf> [January 26, 2013]
- Pham, D. 2011. Bosco Verticale in Milan Will Be the World's First Vertical Forest[Online]. Available from: <http://inhabitat.com/bosco-verticale-in-milan-will-be-the-worlds-first-vertical-forest/#ixzz1aZrFAWin> [January 26, 2013]

- Shian, K., and Kim, J.W. 2011. An Investigation into the Application of Vertical Garden At the New Sub Atrium[Online]. Available from: http://mynewsub.com/site/wp-content/uploads/2010/08/APSC261_2D_NewSubAtriumFeatures_Other_Garden_Group03.pdf[January 26, 2013]
- Stein, B., and Reynolds, J. 2001. Mechanical and electrical equipment for buildings. New York : John Wiley & Sons.
- Vertical Garden Institute. n.d. Vertical Garden Institute : Background[Online]. Available from: <http://verticalgardeninstitute.org/background>[January 26, 2013]
- Wolverton, B. C. 1996. Eco-friendly houseplants: 50 indoor plants that purify the air in homes and offices. London: Weidenfeld & Nicolson.
- Wolverton, B. C., McDonald, R.C. and Mesick H.H. 1985. “Foliage Plants for the Indoor Removal of the Primary Combustion Gases Carbon Monoxide and Nitrogen Oxides. Journal of the Mississippi Academy of Sciences 30: 1–8.